

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

26. An Capitulum Sede vacante possit dispensare in omnibus votis & juramentis, quibus possit Episcopus? Ex part. 8. tr. 4. res. 45.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

Narrat. ubi supra, consil. 28. & 30. cum Panvino ubi supra q. 5. & cum aliis, quos citant, nempe dispensatione possit. Quoniam tota vniuersam iurisdictione Episcopi censetur ad Capitulum deuolui, etiam voluntaria, que non fuerit reperta esse illi denegata, vt dictum est: nullibi autem hanc iurisdictionem comperimus illi esse denegatam. Et cum sæpe expediens ac necessarium sit cum subditis dispensare in multis, vt ex se est notissimum, & colligitur ex c. Domino sancto, iuncta glo. lib. 1. verb. *neesse*, & iuncto c. vt *constitueretur*, ubi non sufficienter esset prouisum Diocesis, si iurisdictione Episcopi, sine dispensatione ad Capitulum deuolueretur, Sede vacante. Potest item concedere facultatem absolvendi ab omnibus casibus Episcopo referatis, cum sit eadem ratio, & ex se sit pæcipuum, affirmatque Panormitanus, c. vnic. his que *colli. & cum olim* 14. de maioritate & obedient. & in omnibus censent Panvini *quasi* 5. citata, part. 1. Hac Molina, quæ etiam confirmant aliqua à nobis in superionibus resolutionibus firmata.

RESOL. XXIV.

An Capitulum Sede Vacante possit dispensare in casibus Pontificiis, quando non est facilis recursus ad Papam, vel ad Nunciatum Apostolicum, si ad eam dispensationem concedendam potestatem habeat?
Et an Episcopus possit prædictam facultatem delegare in supradictis casibus? Ex parte 8. tractatu 4. Ref. 9.

§. 1. Respondeo affirmatiuè cum Merolla tom. 3. ad diff. 7. cap. 7. dub. 1. num. 12. ubi sic ait: Ampliatur quoad, vt succedat etiam in iurisdictione, quam habet Episcopus ex præsumpta voluntate Pontificis: vt dispensandi in legibus Pontificiis, in casu necessitatis, quando non facile potest adiri Pontifex, vel Nunciatus Apostolicus, si ad eam dispensationem concedendam potestatem habeat Ratio est, quia Capitulum succedit in totam iurisdictionem ordinariam Episcopi, vt supra probatum est, at verò iurisdictione, sua potestas, quam habet Episcopus dispensandi in legibus Pontificiis in casu necessitatis, est ordinaria; ergo in ea succedit Capitulum. Minor probatur, nam iurisdictione annexa perpetuò dignitati, qualis est hæc, est ordinaria, vt multis allegatis ostendimus cap. 3. dub. 1. & hinc est, quod potest eam Episcopus delegare, etiam generaliter, vt bene inquit Sanchez lib. 2. de matrim. disp. 40. num. 14.

RESOL. XXV.

An Capitulum Sede Vacante possit absoluerè à iuramentis? Ex parte 8. tractatu 4. Ref. 3.

§. 1. Affirmatiuè respondeo cum Merolla tom. 3. ad diff. 7. cap. 7. dub. 1. num. 31. qui citat Cardinalem Felinum, & alios, quibus ego addo Rodriguez in sum. tom. 1. cap. 71. num. 6. Et ratio est, quia absolvendi à iuramento ordinario, potest Episcopus concedere; ergo & Capitulum Sede Vacante.

RESOL. XXVI.

An Capitulum Sede Vacante possit dispensare in

omnibus votis, & iuramentis, quibus possit Episcopus? Ex parte 8. tractatu 4. Refol. 45.

§. 1. Respondeo affirmatiuè; & idè pro certò habendum est, posse dispensare in omnibus votis, in quibus potest Episcopus iure ordinatio, cum in Episcopi iurisdictionem succedat, atq; ita sentiunt Arag. 22. quasi. 88. alt. 11. conclus. 5. Antonius Gomez. in Cruciana, claus. 10. n. 62. Sayr. in clauis regia l. 6. c. 11. n. 94. Man. Rodrig. sum. tom. 2. c. 10. n. 3. Henriquez l. 14. de irregularitate, c. 18. n. 2. sine. & l. 6. de poenitent. c. 6. num. 1. & ita etiam docet Ludouicus à Cruz in Bulla Cruciana, disp. 1. c. 6. dub. 19. n. 13. Sanchez in summa, tom. 1. lib. 4. c. 38. n. 17. Molina de Iustit. tom. 6. tract. 5. disp. 11. n. 5. & Fagundez in Decalog. tom. 1. l. 2. c. 4. n. 23.

RESOL. XXVII.

An Capitulum possit cognoscere causas Matrimoniales?
Et an Capitulum possit reuocare statuta præcedentis Episcopi, si fuerit expediens, & contraria statuere, qua obligent totam Diocesim? Ex parte 8. tract. 4. Ref. 22.

§. 1. Prima facie videtur negatiuè respondendum, ex quo Concilium simpliciter verba facit de Episcopo, & consequenter minimè extendendum ad Capitulum, provt à simili arguit Abb. in cap. quod in iis, de maiorit. & obedient. Alexand. de Neuo, consil. 71. Calder. in consil. 2. de iis, que sunt à Prælatu absque consensu Capituli.

2. Ceterum contrariam sententiam tenendam existimo, quam firmant text. in cap. veniens, de eo, qui duxit in matrim. resoluunt Couarruias dicto n. 1. in princip. versic. atque etiam, Panvini de officio, & potestate Capituli, Sede Vacante, part. 1. quasi. 10. sub num. 8. Quaranta in summa Bullarum, verb. Capitulum Sede vacante, quasi. 5. ubi asserit per Concilium Tridentinum dicto loco dispositum esse, quod cauta matrimonialia relinquantur examini, & iurisdictioni Episcopi, tantum vt excluderentur alij Prælati inferiores: at Capitulum in hoc casu non dicitur inferior Episcopo, sed par.

3. Et idè hanc sententiam tenet Rodriguez in summa, tom. 1. cap. 71. n. 8. ubi sic ait: *El Cabildo, Sede Vacante puede conocer de las cosas arduas, pues lo es concedido conocer de las cosas matrimoniales, que segun derecho se cuentan entre las graves, y no le esta lo dicho prohibido, y mas que el conocimiento de ellos no preiudicia al futuro successor, como lo tiene Pávino de fines de Abad. Ni el Concilio Tridentino dispone lo contrario, porque aunque dice, que el examen de las cosas matrimoniales se deba al examen del Obispo, no por esso quita este poder al Cabildo Sede Vacante, pues tiene la jurisdiccion Episcopal y qual, sino à otros inferiores juezes, como lo dice Navarro. Ita ille, cui adde Molinam de Iustit. tom. 6. tract. 5. disp. 11. num. 7. ubi probat Capitulum, Sede Vacante, posse facere statuta, quæ obligent totam Diocesim, & vim habeant obligandi in perpetuum, etiam tempore Episcopi oris, qui in eo Episcopatu successerint: sicut Episcopus potest eadem statuta perpetua facere. Ceterum quicumque Episcopus in eo Episcopatu succedens poterit illa reuocare: sicut & reuocare potest quæcumque alia cuiusvis alterius Episcopi sui antecessoris: neque enim prædecessor aufere potest successori in Episcopatu potestatem condendi noua statuta, & reuocandi iam condita. Item statutum in præiudicium successoris esset nullum: quia Sede Vacante, nihil in præiudicium*

LIBRERIA
D. III. IV. V
E. III